

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neratificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrația în
Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emmerich Les-
ner, Heinrich Schaler, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julia
Leopold (VII Erzsebet-közut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în lume de 94
Abonamente pentru Austria-Hungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
Nr. de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Nr. de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Târgul Intului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 190.

Brașov, Duminică 23 August (10 Septembrie).

1905.

Din cauza sfinței sărbătorii de Luni, diarul
nu va apărea până Marți seara.

O adevărată batjocură.

(t) Campania în jurul reformei
electorale ce o plănușește guvernul
Fejervary, a scos la suprafața vieții
politice din Ungaria și o așa numită
„Ligă pentru votul univevsal“. In-
tre inițiatorii acestei lige sunt mai
mulți profesori universitari din Buda-
pesta și deputați. Ea a distribuit în
mii de exemplare un apel în care
poporațiunea țării e invitată a-și da
concursul, spre a se porni o „serioasă
mișcare“ pentru eluțarea unei „ade-
vărate egalități de drept“ și pentru
a se da țării „o adevărată represen-
tanță poporală“.

„Liga“ și-a ales și un comitet
executiv, care desfășură o viuă acti-
vitate pentru ținta, ce urmărește, și
colectează iscălituri pe o declarație,
în care cei ce voiesc, se pronunță
favorabil pentru mișcarea inscenată.
Pe mâne, Duminică, a pus la cale un
mare meeting, la care să participe
și muncitorii socialiști și studenții u-
niversitari, trași de a binele și ei în
focul luptei dintre guvern și coalițiune.

Evident, că această „ligă“ s'a for-
mat și lucrăză sub aripile ocrotitoare
ale guvernului. De aceea nu e de
mirat, decât presa coaliționistă face
us de tot arsenalul de „argumente“
de care dispune, spre a contracara
acțiunea ei, înegrindu-o și calomni-
ându-o, ca pe una, care s'a pus în
oposiție cu „aspirațiunile naționale
maghiare“ și ca pe o uneltă a mi-
nistriului de interne Kristoffy. Temeiu
la aceste învinuiri îi servește pressei
coaliționiste între altele și împrejura-
rea, că „liga“ din cestiune n'are nici
un cuvânt de înfierare față cu gu-
vernul, care „calcă în picioare garan-
țiile constituționale“.

In apelul „ligei“ se dice între
altele, că ea va lupta pentru votul
universal secret „fără rezerve“. Pa-
sagiul acesta l'a scos din sărite pe
unul din membrii coalițiunii (deputa-
tul Geza Hellebronth) și într'un răs-
puns, ce l'a dat invitării de a-se în-
scrie între aderenții ligei, expune nu
se pôte mai clar punctul de vedere
al coalițiunii față cu postulatul vo-
tului universal. Creșdend că nu e de
prisos cunoscerea acestui punct de
vedere din partea cetitorilor noștri,
il vom resuma la acest loc.

Nu putem să dăm drept de vot
— dice deputatul amintit — decât
aceluia, care nu numai recunoscce
ideia și puterea da stat maghiar, ci
o și respectă și o iubescce. Statul ma-
ghiar și legislațiunea maghiar nu
pôte avé problema de a admite in-
fluența acelora în diriguirea sorții sta-
tului, cari din străini au venit aici,
nu cunosc limba, obiceiurile și senti-
mentele noastre și astfel vor expune
viitorul patriei la încercări dubii. Din
contră, e o datorie de primul ordin
a statului, să garanteze pe deplin
supremația rassei maghiare, să consoli-
deze în grad așa de puternic carac-
terul național al instituțiilor nos-
tre, încât această cetățue neînfrântă
se pôte rezista atacurilor austriace și
celor venite din partea naționalități-
lor, ca nici porțile iadului să nu tri-
umfeze asupra-i. Dorcesce și desamin-
titul deputat introducerea sufragiului
universal în Ungaria, însă nu fără
rezervă, ci din contră cu toate reser-
vele, cari garantéză caracterul națio-
nal maghiar al țării. La acesta apar-
ține în primul loc — dice el — cu-
noscerea limbei maghiare în scriere și
vorbire și jurământul pe constituția
maghiară. Prin prima pretensiune se
va ajunge la aceea, că cetățenii de
limbă streină, dér cu sentimente ade-
vărate maghiare, vor învăța limba

oficială a statului cel puțin în mă-
sura încât să li-se acorde dreptul de
vot...

Ne oprim aici. „Ligă“, guvern,
oposiție și toți factorii, cari au ađi
cuvânt în politica nefericită ce o fac
stăpânitorii noștri dela dualism în-
côce, nu urmăresc prin resolvarea
problemei mari a reformei electorale
decât supremația de rassă maghiară,
unii mai pe ascuns, alții mai pe față.
Kristoffy condiționeză dreptul de vot
de cunoscerea scrierei și cetirei, vrënd
să dea în chipul acesta o strașnică
lovitură naționalităților nemaghiare;
„liga“ își impune și ea anumite re-
serve, căci „adevărate egalitate de
drept“ o înțelege mai mult la clas-
sele maghiare, ér coalițiunea am vē-
đut de ce păreri și sentimente este
condusă în resolvarea acestei pro-
bleme, din care a făcut și face o ces-
tiune de rassă și de putere.

In astfel de împrejurări este o
adevărată batjocură ceea-ce se face
cu această cestiune și este mai mult
ca o naivitate a-se vorbi ađi în Un-
garia despre o „egală îndreptățire“
politică prin acordarea sufragiului uni-
versal din partea unor factori legis-
lativi, cari dintr'un postulat ideal de-
mocratic voesc să faurésca o nouă
măsură suprematistă.

Brașov, 27 August v.

Alegeri dietale nouă. Oficiusul „Ma-
gyar Nemzet“ vorbind despre hotărîrea
coalițiunii de a pune în stare de acuzare
cabinetul-Fejervary, scrie între altele:

»Hotărîrea acesta nu e oportună. Por-
nind din faptul, că dieta a votat neincre-
dere guvernului, acesta are dreptul cel
mai constituțional a nisui, ca să *dobân-
descă de la „națiune“ o astfel de represen-
tanță, care să nu se pună față cu el pe
basa neîncrederii politice.* Nu mai e un se-
cret, că tocmai acum guvernul lucrăză pen-

tru acesta. Și nu e un secret, că guver-
nul speră a câștiga pe partea sa națiu-
nea prin punerea în relief a unor proble-
me de mare importanță economică și so-
cială. Guvernul dorcesc să pörte răspun-
derea în fața unui parlament, care nu să-
vărgesce ilegalități. *Miliónele cetățenilor
țării sunt preocupati ađi cu totul de alte
cestiuni...* Nimeni nu se mai teme de mu-
mus-ul punerei în stare de acuzare...»

Incordarea raporturilor turco-bulgare.

»Politische Correspondenz« află din Sofia,
că raporturile dintre Bulgaria și Turcia
devin încordate în mod alarmant, mai cu
semă din cauza cunoscutelor perchisiții și
arestări la exarchat și a refuzului Bulgariei
de a preda pe Armenii dinamitarđi. Decă
se adeveresce seirea, că Hilmi pașa a or-
donat deschiderea tuturor scrisorilor adre-
sate în Bulgaria, chiar și pe cele ale agen-
ților comerciali bulgari, vor fi de temut
complicații grave.

Suedia și Norvegia.

Separarea Norve-
giei de Suedia întâmpină mai mari difi-
cultăți de cum s'a cređut la început, când
Storthingul norvegian a proclamat rup-
tura. Două țări, cari aprópe un veac au
trăit împreună în armonie, ridicându-se
egal în stima lumii ca țări civilizate, in-
tr'o bună diminiță s'au desbinat, preferind
Norvegia să trăescă mai bine singură, de
cât unită cu Suedia, care i-ar sta în dru-
mul dezvoltării sale. Suedia neputându-se
opune acestei separări, caută totuși să
facă pe Norvegia a simți greutatea unui
traiu singuratic.

Pentru desbaterea condițiunilor de
despărțire puse Norvegiei de cătră Suedia,
s'a întrunit, precum scim, ăilele acestea de-
legați din partea ambelor state la Karl-
stadt. Suedia ar fi propus Norvegiei, prin-
tre alte condițiuni de ordin economic, și
o condițiune foarte grea de ordin strate-
gic, anume să dărime forturile de la gra-
nița Suediei, fără de cari Norvegia ar ré-
mână desarmată față de Suedia, care e o
putere militară cu mult mai superióră.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Colivia de fier.

De V. Turner Lembke.

In anul 1477 cruđimile și tirăniile re-
gelui Ludovic XI al Franței, ajungënd la
culme, mai mulți nobili făcură o conjura-
țiune în contra barbarului rege. In frun-
tea acestei conjurațiunii se afla propriul
frate al regelui, ducele de Guyenne. Și
Iacob de Armagnac, un nobil din Langue-
dac, făcea parte din conjurațiune, care avea
de scop detronarea regelui. Inainte de
executarea acestui plan ducele de Guyenne
fii otrăvit de duhovnicul său. Cu toate
aceste, conjurații erau firm hotărîți să
execute detronarea regelui. In urma unei
tradări, conjurația fii descoperită și Ar-
mognac, ca prima victimă a răsbunării re-
gelui, trebui să plătescă cu capul vina sa.

Dér cu acesta regele nu se mulțumi.
El porunci, ca cei doi copii nevinovați ai
lui Armognac, Henric și Francisc — cel
dintăiu de 8 ani, ér celălalt de 7 ani —
să fie aduși pe eșafod îmbrăcați în haine
albe și să stea lângă tatăl lor, pentru-ca
sângele acestuia să-i stropésca.

După-ce se făcu acesta, sërmanii co-

pii cari plângeau tare, fură duși în Bastille
și supuși la tratament crud, la expressa
poruncă a regelui.

Ceea-ce au suferit cei doi sërmanii
copii, este atât de necređut și de barbar,
încât ar trebui cineva să se îndoiască de
adevăr, decât n'ar fi fost istoric.

Cu o cruđime rafinată se atêrnară
de plafondul temniței două colivii de fier
fôrte mici, în cari fură băgați bieții copii.
Acestia nu puteau nici să se ridice, nici
să șadă, deórece coliviile erau în formă de
pâlnie.

Ele fură aședate aprópe una de alta,
încât un frate putea vedé chinurile celui-
lalt, și astfel suferea indoit. Acești mici
eroi, la început se gândeau mai puțin la
ei, decât la tatăl lor și la doliul nemărgi-
nit al mamei lor, care dintr'o lovitură s'a
vêđut lipsită de odórele ei.

Ei petrecură în chinuri grozave mai
multe luni și — fericiți cum sunt copiii —
erau și momente în cari ei uitând toate
chinurile și suferințele, glumeau și rídeau.

Acésta i-s'a amintit tiranului, care
dădu ordin, ca fie-căruiua dintre micii pri-
sonierii să i-se smulgă la interval de opt
đile câte un dinte.

Plângënd se aruncă Henric în ge-
nunchi înainte a executorului acestui ordin.

Micul erou nu se ruga pentru el, ci pen-
tru fratele său mai mic și slab, care n'ar
fi putut rezista unor chinuri nouă.

Medicul, deși fôrte emoționat, îi spuse
că regelui trebuie să i-se aducă totdeuna
doi dinți. Henric strigă rugându-se:

— Atunci iai pe amândoi de la mine.

Sgduit de această iubire frățescă me-
dicul la început voi să refuze această ope-
rațiune de martiragiú, dér gândindu-se, că
va fi însărcinat altul, pôte un călău fără
inimă, se învoi mai cu semă fiind-că co-
pilul cel mic era fôrte slab.

Plângënd trebui să privésca Francisc
dubla operațiune, pe care eroicul frate o
suporta cu răbdare.

Mai multe săptămâni fii repețită această
schinguire și cu ultimul său dinte Henric
cumpêrase pentru fratele său crucea.

Dér și acest sacrificiu nobil fii adus
în zadar. Francisc nu mai putea rezista
mult chinurilor și hranei próste. El fii cu-
prins de friguri și gema și-și apăsa fața
sa arđetóre de zăbrelele reci ale coliviei.
Micul martir se chinui săptămâni întregi,
fără ca mórtea să-i pună capăt suferin-
țelor.

In ajunul mórții îi însuflesc curagiú
fratele său. El se jelui cu cuvinte mișcă-
tóre, că nu va mai revedé pe mama sa.

— Dér tu — continuă el, pe când
ochii îi luceau de minune, tu o vei vedé
în curënd... o vei îmbrățișa. Spune-i ma-
mei... spune-i Henric... că eu acum... acum...
murind... am iubit-o mai mult... mai mult
ca... atunci... când eram mai toți... atât
de... fericiți.

Đicënd aceste își întinse, plângënd cu
sughituri, mâna cât putú printre zăbre-
lele înguste, și cu virful degetelor sale
reci ca gheața atinse pe acele ale fățioru-
lui său și rosti abia respirând:

— Dă-mi mâna, scumpul meu Henric!
Dă-mi dragă, mânuța!

Ah..! ah..!

Un sughit și sërmanul copil fii sal-
vat de chinuri.

* * *

Henric suportă chinurile, și după
mórtea regelui Ludovic XI, la 1483, fii eli-
berat de urmașul aceluia Carol VIII. Dér
nenorocitul rămase desfigurat și schilod
pentru totă viața.

Când Bastilia a fost asaltată la 1789
de poporul infuriat, răsbunătorii găsiră cele
două colivii atárnând de plafond, cari au
fost sfărimate cu întreaga temniță urgisită.

C.

Norvegia s'ar învoi și la acesta, decât s'ar încheia un tratat de arbitragiu, care se face imposibil vre-un conflict militar între cele două țări. Suedezii dic, că nu pot încheia un astfel de tratat, până-ce încă nu sunt siguri, decât Europa va recunoște Norvegia ca stat independent. Din cauza acesta negocierile suedo-norvegiane par a nu avea nici un succes.

Recunoșterea Norvegiei de către Europa ca stat independent cere timp, și până atunci nu se va putea regula destinația dărîmării forturilor norvegiene de la frontiera Suediei. Și chiar admitînd, că și această afacere serioasă între cele două state s'ar rezolva cu deplină înțelegere, totuși se nasc și alte greutăți în drumul consolidării statului Norvegian.

În primul rînd se impune Norvegiei alegerea unui rege, care destinație nu e prea ușoară. Speranța Norvegienilor, de a alege pe tronul lor un rege din casa Bernadotte, nu pare a se împlini. Țe alegerea unui alt rege din altă casă domnitoare poate avea grave consecințe politice, cari pot neliniști viitorul statului Norvegian.

Fiind ședințele între delegații Suediei și Norvegiei secrete, nu se poate ști în ce stadiu au ajuns tratările actuale.

Crisa ungară.

Cea mai apropiată și critică nu va fi ziua de 15 Septembrie, cum se crede, ci 11 Septembrie. În acea zi ministrul președinte Fejervary va merge din nou la Viena, pentru a fi primit în audiență de Majestatea Sa. În acea audiență se dic, că ministrul președinte ungar va solicita pentru ultima oră aprobarea planurilor și proiectelor guvernului din partea Coronei, anume: amânarea dietei, și negocierea nouă cu coalițiunea.

Optimiștii speră încă în succesul unei încercări nouă de împăcare. Tot așa în cercurile bursei se colportază mereu scirile despre un compromis.

Mai mare este însă numărul acelor, cari n'astăptă nimic de la ziua de 11 Sept. Aceștia își dic, că »camarilla« nu și-a pierdut încă speranța, nici nu și-a epuizat mijlocele prin cari crede a înlăndi opoziția, și va continua rezistența față cu opoziția maghiară, cât timp nu va fi silită să cedeze.

»Neue Freie Presse« de obicei bine informat asupra celor ce se petrec în Ungaria dic, că punctul de gravitație al situației nu trebuie să se caute ađi în Budapesta. Atât între guvernele austriac și ungar, cât și între cabinetul Fejervary și coronă, sunt încă în suspens o mulțime de destinații importante. Cât timp va dura această stare turburată, nu poate fi vorba de a se face o judecată clară asupra situației, care ascunde în sine pentru toți factorii de putere pericole atât de mari, încât ea poate să dureze timp îndelungat. E deci probabil, că pe la finele săptămănei bar. Fejervary va merge la Viena. În prima zi a petrecerii sale aici, Fejervary va conferi cu Goluchowski și Gautsch, și a doua zi va fi primit în audiență de Majestatea Sa, care se va reînforce de la manevrele din Boemia. În conferențele aceste și cu ocaziunea unei audiențe se va decide definitiv asupra destinațiilor neresolvate încă. Numai după-ce se va fi înțiplat acesta, se va pute vedea clar, care este situația în Ungaria, în sus și în jos.

Faimetele, că zilele viitoare se vor repeta încercările de înțelegere, sunt numai nise dorințe pii, și nu se pot basa pe fapte. Nici în cercurile conducătoare ale coalițiunii, nici în cercurile mai apropiate de guvern, nu se scie nimic pozitiv despre tratări nouă.

Încât pentru ziua de 15 Septembrie se asigură, că guvernul a făcut toate preparativele necesare, pentru a pune piedeci conturbării ordinii. Poliția și miliția au primit ordin să suprime turburările ori din ce parte ar veni. Guvernul va lua măsură mai ales față de participarea tinerimii universitare la turburări. Rectorul universității din Budapesta va invita tineretul

să se rețină de la ori-ce demonstrații politice, căci la dincontră guvernul va suspenda cursurile la diferitele facultăți.

Un general german despre armata română.

Generalul german Keim publică în ziarul berlines »Tag« o lucrare interesantă asupra puterii militare a statelor mai mici europene. Vorbind despre România, generalul german se exprimă astfel:

»România numără un milion de locuitori mai puțin de cât Belgia, dispune însă în cas de război asupra unei armate în toate privințele perfecte de 240.000 soldați cu 420 tunuri, al cărei număr se poate foarte ușor urca la 300.000 soldați. O astfel de armată cade sub ori-ce condiții în cumpăna politică și militară și afară de acesta ea face din România pentru ori care putere mare un soț de arme deosebit de prețios«.

În continuarea aprecierilor sale generalul Keim merge și mai departe și făcînd o paralelă între armata română și armatele Belgiei și Olandei susține, că atât Belgia, cât și Olanda stau în ce privește armata, cu mult înapoi România.

Aceste constatări prețioase, eșite din pēna unui distins militar german, vor face fără îndoială în toate cercurile militare și civile mare senzație, de ore-ce până acum se susține, că Belgia și Holanda stau în privința militară peste regatul liber de la gurile Dunării.

După încheierea păcii.

(Turburări în Japonia)

Guvernul japonez a menținut cenzura față cu telegramele pentru streinătate și după încheierea păcii. Așa se esplică, de ce abia acum au pētruns în Europa scirile despre nemulțumirea cea mare, ce domnesce în Japonia față cu ceea-ce s'a făcut la Portsmouth.

După cum reiese din telegramele mai nouă, nemulțumirea poporului japonez a degenerat în revoltă sângeră. Masăle infuriate sdrobesc și incendiază și se opun forței armate, ce se trimit în contra lor. În Tokio revolta a izbucnit îndată după cunoșterea condițiilor, în cari s'a încheiat pacea. Țe se telegrafiază:

Revoluția în Tokio.

Din Yokohama se anunță ziarului »Vossische Zeitung« cu data de 7 Sept.: Evenimentele, ce s'au petrecut erî în Tokio au fost de caracter foarte serios. Masăle de popor au incendiat casa ministrului de interne și mai multe edificii polițienesci, și au pretins liberarea celor arestați din cauza turburărilor.

Agenția »Reuter« primesce din Tokio scirea, că la 6 Septembrie s'era răsvrătorii au atacat redacțiunea ziarului »Kokumin«, de aici au plecat dinaintea oficiului ministrului de interne, au făcut inofensiv pe poliștii cari stăteau de pază în fața edificiului, pe care apoi l'au aprins. Dinaintea oficiului ministrului președinte s'au făcut mari demonstrații. Poliștii i-a succes a împiedea pe turburătorii de a pētrunde în localurile edificiului. Totă nopțea situațiunea era foarte primejdiosă. Stradetele gemeau de turburătorii. Turburătorii au atacat vre-o 10 exposituri polițienesci, ruinându-le. Cătră mieđul nopții au dat foc la 10 biserici și la o școlă. După mieđul nopții turburătorii au atacat din nou redacțiunea ziarului »Kokumin«. Ambasadetele streine sunt păzite de oștite.

Situațiunea este atât de amenințătoare, încât din ordinul împăratului s'a proclamat în Tokio starea de asediu. Sciri neliniștitoare sosesc și din provincie. Mișcarea începe să ia un caracter anti-străin.

Impăratul Wilhelm despre pericolul galben.

»Newyork Times« publică nise amănunte interesante din convorbirea, ce a avut-o împăratul Wilhelm, la 4 Septembrie în Berlin, cu membrii cogresului american. Cătră Monary, unul din membrii congre-

sului, împăratul a dic, că după succesele ei militare Japonia va închide porța Orientului pentru celelalte puteri și prin forța ei de muncă ieftină va scote din Orient piața europeană și americană, cucerind și China. Impăratul a adaugat apoi, că Japoniesii au concediat pe dascăli germani. *Tote națiunile albe sunt datorē a-se alia contra pericolului galben.* Japonia se teme acum numai de America și e un mare noroc, că America împrejmuesce de-o parte pe Japonia.

Bulgarii și Sērbii despre pace.

Ziarul »Le Temps« primesce de la corespondenții săi din Sofia și Belgrad următoarele sciri:

Incheierea păcii pentru Bulgari a fost o surprisă. Masa ultra-rusofilă a poporului e desilusionată și abia a putut crede, că puternica Rusie, liberatoarea Bulgariei, a consimțit să facă pace fără să fi învins pe adversarul ei.

Se caută a se explica această »imposibilitate« în diferite feluri. Se fac responsabile celelalte puteri mari, și mai ales Germania, al cărui împărat detestat, e acusat că a îndus pe Tar în erore, ca să-l facă să semneze pacea.

Din contra, intelectualii, cercurile politice macedonene se arată foarte satisfăcute. Ele astăptă, ca Rusia să și astăptescă privirile asupra Orientului european.

Ei se felicită cu speranța că această schimbare de obiectiv va avea consecințe fericite pentru Macedonia, mai ales spre a limita activitatea diplomatică a Austriei, care în tot timpul războiului, acaparase din ce în ce mai mult rolul rezervat celor două puteri reformatore.

Presă sērbă, în întregime salută cu entusiasm încheierea păcii, pe care o consideră ca o victorie pentru Rusia.

Poporul, ale cărui simpatii au fost totdeauna pentru Rusia, e fericit de a vedea că protecțiunea tradițională a Austriei și-a reluat libertatea mișcărilor sale.

Ei nutresc speranța, că Rusia va profita de această libertate spre a se ocupa într'un mod mai energic de Sērbii oprimați în Macedonia și din Vechea Serbie.

În cercurile politice se consideră încheierea păcii ca o garanție în privința pericolului austro-ungar amenințator pentru Sērbia.

SCIRILE DILEI.

— 9 Sept. n.

»Deșteptă-te Române« și Grecii. Grecii din Atena, continuă să lovescă în România ce se află în Grecia. Cei 14 lăutari români, cari cântau la Pireu au fost expulsați, fiind-că au cântat într'o cafenea »Deșteptă-te Române«. Funcționarul comercial român, Papa Costi, care de asemenea a fost expulsat din Pireu, era condamnat la mōrte de »patrioții« greci, cari însărcinaseră patru bandiți din port să-l ucidă. Noroc, că omul a prins de veste la timp și a putut să se păzescă.

»Etnografie românească«. Sub titlul de mai sus, luat în sens ironic, fōia nemțescă din Bucuresci »Buk. Tgbllt.« scrie următoarele:

»În Sibiu Românii au înființat un muzeu istoric etnografic. N'au lipsit festivitățile sgomotoșe și pe lângă acestea s'au ținut și diferite adunări, cari n'au avut nimic comun cu istoria și etnografia. Între altele s'a ținut și adunarea cea mare a institutelor financiare române din Ungaria. O sută trei institute mari și mici legară o alianță — »pentru ocrotirea intereselor lor comerciale (geschäftlich)«, ceea ce va să dică pentru a proceda comun contra Maghiarilor (zum gemeinsamen Vorgehen gegen die Magyaren).«

Se scie însă de totă lumea, că institutele financiare române nu urmăresc de loc scopuri agresive, și decât li-se aduce acușăția această stupidă de cătră foile șoviniste maghiare, — un ziar, ce apare la Bucuresci, fie el chiar evreo-german, nu se cuvine să se facă ecoul tuturor ineptiilor debitate pe socotēla Românilor din Transilvania.

Țe răși incendiu în Rēsnoy. În nopțea de Vineri spre Sămbătă a izbucnit Țe răși un foc în Rēsnoy, care a mistuit ferestrele comunale, reparat de curēnd cu cheltueli

mari (4000 fl.) Nu se scie din ce cauză s'a iscat focul.

Impușcat în cucuruz. Din Zērnesci ni-se comunică, că Joi după amiađi un om din Poiana Mōrului a impușcat pe un lucrător din Holbav, pe care l'a prins în holda sa de cucuruz. Casul a fost înscințat la judecătoria din Zērnesci.

Serbia și curțile europene. Din Berlin se telegrafiază, că ambasadorul austro-ungar a intervenit pe lângă cancelarul german, principele Bülow, ca împăratul Wilhelm să primescă pe regele Petru al Serbiei în vizită, pentru-ca în modul acesta se potă fi primit regele Petru și de M. Sa monarchul nostru. Rēspunsul cancelarului la această propunere a fost, că acesta nu se potă duce la îndeplinire cât timp nu vor fi pedepsiți regiștii.

Strada »Roosevelt« — în Viena. În ultima ședință a consiliului comunal vienes s'a făcut următoarea propunere: 1) Să se exprime președintelui Statelor Unite, Theodor Roosevelt mulțumita orașului Viena pentru activitatea sa rodnică dezvoltată întru asigurarea păcii lumii și 2) În aprecierea acestui merit deosebit să se numescă una din nouele străđi, ce se vor deschide în Viena — »Strada Theodor Roosevelt«.

Cununii. Aurelia Abrudean și Silviu Bologa își vor celebra Duminecă în 17 Septembrie n. cununia lor în biserica gr. or. din Muereu.

— D-l George Gărbacea își va celebra cununia cu d-șōra Maria N. Băncilă în biserica veche din Simon (Bran) la 4/17 Septembrie 1905.

Colera. Scirile sosite din Berlin și Viena cu privire la casurile de coleră, ce s'au ivit în Prusia și Galiția, devin din zi ce merge tot mai liniștitoare. În urma măsurilor profilactice luate de cătră autoritățile sanitare din Galiția, nu s'a mai ivit aici de trei zile nici un cas nou de coleră.

»Conferența«. Sub titlul acesta »Libertatea« de la 9 Septembrie scrie: »După scirile ce avem, conferența electorală convocată de d-nii G. Pop de Băsesci și Dr. Mihali la Sibiu, — va fi permisă fără îndoială. Dōr' guvernul nu și potă da palma de a opri o conferență în o cauză pe care el însuși se laudă că o dorește (votul universal. — Culeg.) și el a aruncat mai puternic discuția ei în țēră« — O fi!

Mare agitație contra evreilor din Basarabia. Depeșă din Varșovia: Comerțanții de aici au primit din Kișeneu (Basarabia), o telegramă prin care sunt rugați să suspendeze trimiterea de mărfuri, de ore-ce sunt întrerupte comunicațiunile în oraș și nu se potă garanta nici proprietatea, nici persoana nimēnui. Krusevan umblă și prin alte orașe, învecinate cu Chișinăul, întăritând poporul contra evreilor, dicēnd că ei sunt cauza încheierii unei păci atât de păgubitoare pentru Rusia. Cunoscutul agitator antisemit Schipoff a-jută din Petersburg campania lui Krusevan. Schipoff a strîns până acum trei sute de mii de iscălituri contra acordării dreptului electoral evreilor. Totă Rusia de sud vest e inundată de broșuri antisemite. Krusevan a adunat fonduri nouă spre a înființa în Basarabia un nou ziar antisemit.

Poliția rusescă ascunde numărul evreilor impușcați. Cu siguranță însă că sunt peste 100 morți. În mōrmēntările cadavrelor s'a făcut nopțea. Orașul este pățit de trupe. Panica printre populație e de nedescris. Spitalul evreesc este înșesat de răniți. De tēma unor atacuri antisemite, clădirea este înconjurată de trupe. Există mari temeri, că agitația și masacrele antisemite se vor întinde și la alte orașe din Basarabia, dată fiind surescitarea populațiunei. Tineretul și muncitorii evrei din numeroșe orașe s'au constituit în o ligă de apărare.

O declarațiune contra pretendentului Ghica. Revista »Laimtari i Schypenies«, care apare în limba albaneză și italiană în Roma publică o declarațiune contra pretendentului la tronul Albaniei, Ghica. În această declarațiune comitetul central albanez îl invinuesce pe Ghica de incapacitate și neactivitate și îl amovēză din postul său de president activ. Manifestul apelēză în fine la Albaniesii români, ca să nu se declare solidari cu Ghica.

Expoziție artistică. Comitetul societății Sebastian Hann, secția Brașov, invită la deschiderea expozițiunei artistice, ce va avea loc mîne Duminecă orele 11 a. m. în casa societății de patină.

Intr'o librărie românească poate afla imediat condiție o fată, care se se pricepe la vânzare și se cunoșcă limbile: română, germană, și maghiară. Informațiunile se dau la administrația țiarului nostru.

S'a pierdut astăzi, Sâmbătă, a. mi din Tergul Straielor până în Strada Vămi. un medalion (de la un lanț de ceas), de piatră neagră, purtând portretul unei dame și cu garnitură aurită. Aflătorul e rugat a-l aduce la Redacție, și va fi remunerat cu 5 corone.

Un pașaport pierdut. Astăzi dimineață între orele 8 și 10 s'a pierdut pe drumul Brașov—Timiș un pașaport pe numele Petru Pavel și soția. Cel ce îl va găsi, să binevoiască a-l trimite posesorului Strada M. Weiss 26.

Musica comunală va da mâne, Duminecă la orele 11 a. m. un concert pe promenada de jos. Aceași muzică va concerta tot acolo, Luni la orele 5 p. m.

Repausul dominecal la farmacia. Duminecă, 10 Septembrie, în orele post meridiane nu va fi deschisă în cetate de cât farmacia d-lui Kellemen din Str. Vămi.

Mărtea și înmormântarea elevului Locusteanu.

Rășnov, 25 August 1905.

Onorată Redacțiune!

Parcă este un făcut, așa se țin lanț întâmplările și accidente la noi în comună.

Vineri a fost focul în comună, după cum ați publicat în »Gazetă«; tot cam pe timpul acela a dispărut pe Buceci o domnișoară nemțică, căreia jandarmeria nu i-a dat de urmă, dăr care se dice că ar fi telegrafiat din București, că este acolo.

Dăr cea mai tristă și jalnică întâmplare este următoarea:

Mărți în 23 August, o grupă de 9 studenți dela sanatoriul din Predeal, au plecat spre »Omul«, la Buceci, sub conducerea unui Emil Locusteanu, bacalaureat al liceului »Matei Basarab« din București.

Ajungând pe Buceci au voit să trecă peste muntele Buceci spre casa din Mălăiesci, ca pe Mălăiesci în sus să meargă la »Omul«.

Dăr în drumul lor, pe costa prăpăstioasă și stâncosă a Buceciului, lăsându-se negura pe la 5 ore și jumătate, au pierdut poteca.

Înșirați unul după altul, au mers spre căutarea potecii. În mijloc era Locusteanu. Unii deja găsira poteca, când acesta a alunecat și a căzut pe spate. A mers tirș ca 2 pași, s'a sculat în picioare și s'a uitat sub el, unde văd prăpastie mare, a amestecat și a căzut cu capul în jos în prăpastie, unde a mers dea peste capul de vre-o 4 ori, distanță de 20 m., a strigat la prima și a treia cădătură în cap câte un »Ah«, ér la a patra cădătură era fără simțiri, cădând mai departe ca un ghem. Toți ceilalți au sărit să-i dea ajutor, dăr el era deja mort, având două găuri în cap, deasupra frunței, una în frunte, deasupra ochiului stâng. De asemenea ochiul stâng nimicit, osul de sub ochiul stâng rupt, ér partea stângă a feței totă diformată. Mai avea mici lovituri și pe partea dreaptă a feței, pe dosul mânilor și la genuchele stâng. Dăr mărtea i-a cauzat'o lovitura din frunte și cap.

Colegii lui spun, că era unul dintre cei mai buni studenți. Bacalaureatul l'a obținut între cei cu foarte bine. Părinți n'are, făr' o soră și un frate actor la »Teatrul național« din Craiova. A fost bursier al statului.

De pe Buceci a fost adus Mercuri de Ioan Vlădea jurat al comunei, dimpreună cu soții lui. A fost dus la primărie, de acolo la casa rece în cimitirul rom. gr. or., ér după cercetarea din partea fisol-găbirăului și a fisicului comitatului cu permisiunea acestei comisiuni a fost spălat de sânge de femeia vęd. Cărstina Mănișor și Paraschiva G. Muntean, ér acesta din urmă l'a dus în casa sa din strada »Valea popii«, unde l'a grijit după obiceiul nostru creștinesc.

Dintre soții lui cari toți s'au impresionat grozav la vederea accidentului, a rămas la înmormântare singur Goga Constantin, student la școala de arte și meserii, ca mai cu curagiu și mai tare de constituție. Acesta de altcum și cu Ioan Stănilă, îngrijitorul casei dela Mălăiesci, care i-a primit pe ceilalți și tractat cu mâncare sibeatură gratuită, au luat toate dispozițiunile pentru transportarea în comună a răposatului Locusteanu.

Inmormântarea i-s'a făcut Joi p. m. în cimitirul gr. or. din loc, fiind de față

numeros public din comună, apoi d-l director al liceului Lazar din București, Marin Dumitrescu, care cu adevărată inimă umană, a voit a da pe toate căile ajutorul necesar, arătând mare compătimire. Au mai venit la înmormântare cam vre-o 30 de elevi dela același sanatoriu sub conducerea a câtorva pedagogi.

Inmormântarea s'a început la orele 4 și 1/2 p. m.

Încă de cu bună vreme s'a adunat la casa mortuară, tot ce Rășnovul a avut în sat, Români, Sași, străini, între cari am remarcat pe d-l prof. G. Vătășan din Brașov cu stimata dămnă, d-l director Dumitrescu, dămnăle Navrea, Pop, Nan etc., în fine public foarte numeros. Serviciul funebrel a fost oficiat de d-l paroh I. Hamsea, ér răspunsurile le-a dat corul improvisat din studenți, colegii mortului.

În frunte erau 2 prapori, apoi serafimii, după ei corul, apoi corpul învățătoresc rom. din loc. Urmau apoi cantorii preotul, câți-va din inteligență, studentul Goga Constantin cu un brad verde impodobit cu 6 cărpe, pentru cei ce au dus mortul, 2 stetnice mari din biserică duse ér de 2 studenți, apoi mortul, dus de 6 feciori din sat, în urma lui gazda mortului Chira Șipotarului, ér după ea public ca negura, de toate etățile și de toate condițiunile.

Mortul a fost dus în biserică unde s'a săvșit slujba obișnuită, la finea căreia d-l preot celebrant a rostit o cuvântare, ér după dănsul a urcat treptele pedagogul Sanatoriului d-l C. Popescu-Piconchère, student an. III teologie, care cu o vervă oratorică a rostit o cuvântare plină de foc, durere și cunoștință de situație, în decursul căreia nu cred să fi fost ochi cari să nu lăcrămeze. O voce dulce sonoră și clară. Ferice de comuna ce-l va avé ca păstor. Pentru frumșea sa alătur aci cuvântarea în întregimea sa pe care rog să o publicați. (O vom publica în număr de Duminecă.)

Din biserică, în cântecile corului schimbându-se cu cel al corpului învățătoresc din loc, conductul a mers spre cimiter, unde în durere generală au fost aședate rămășițele pământesci ale iubitului defunct, spre vecinică odihnă. În veci pomenirea lui!

Actul înmormântării a durat 2 ore și 1/2.

Fiind deja întunec și ne mai fiind posibil, ca studenții să se reîntorcă atunci séra la Predeal, d-l învățător R. Cristoloveanu s'a îngrijit pentru incuarterarea lor pe la casele particularilor, cari ca în tot-deuna, și de astă-dată s'au arătat foarte ospitali. Trebuia să fie peste 100, ca să pótă fi distribuiți la toți cei-ce doriau să-i găzluiescă.

A doua zi Vineri unii au plecat spre Buceci, ca să vadă locul catastrofei, ér alții pe la 7 ore a. m. au plecat spre Predeal, ducând în inimă, durerea pentru colegul pierdut, și impresiunea bună de primirea ce le-a făcut'o inv. Cristoloveanu, și preste tot Rășnovenii.

Spesele înmormântării le-a purtat statul român. Asistentul.

Cu automobilul la Sibiu.

Am luat notă mai deună-zi despre visita ce au făcut-o la Blașiți domni: Ionel Brătianu, Costandin Bracoveanu, V. G. Morțun și Rudolf Catargi și despre impresiile publicate în »L' Ind. Roumaine« de Tom-Chic asupra orașelului de la confluența celor două Târnave.

Tom-Chic continuă cu seria impresiilor în numitul țiar și în numărul de la 6 Septembrie se ocupă de orașul Sibiu. D-sa face o scurtă recapitulare asupra fondațiunei acestui oraș pe la mijlocul secolului XII, amintesce fazele principale prin cari a trecut orașul în cursul secolelor și se opresce la starea lui actuală ca reședință ale »Asociațiunei« și unul din marile centre a pornirilor culturale românești. Expune mai departe pe scurt istoricul »Asociațiunei« începând de la înființare și relevăză faptele principale ale »Asociațiunei«, oprindu-se la înființarea casei naționale, și descriind edificiul.

În numărul de la 8 Septembrie, autorul trece în revistă expoziția, relevând cu elogii frumoșele lucrări aglomerate aici cu deosebire pe cele din secția țesăturilor și cusăturilor naționale. »C'est le domaine de Mme Cosma et ses charmantes filles; elles prennent une part des plus actives à l'organisation de cette exposition

et, vaillantes, elles en firent les honneurs sans trêve à tous les visiteurs«, observă galantul urmaș al lui Claymor, relevând cu delicateță meritele dămnă și domnișorelor Cosma.

Tom-Chic relevăză colecția de ouș încondeiate cea mai completă ce a vădut-o vro-dată, documentele vechi, odăjdiile bisericesci, armele vechi, tabloul băncilor române. Aici dă câteva amănunte despre înființarea băncilor române după valoroșă carte alui C. Popp. Vorbesce mai departe despre serbările aranjate la Sibiu: serata etnografică, »Moș Ciocărlan« »Fântâna Blandusiei« etc. Tom-Chic continuă:

»...N'am vrut să părăsim orașul, fără a ne presenta Metropolitului Mețianu. Veneratul prelat ne primi cu o bonhomie de tot juvenilă; figură interesantă cu adevărat românească și foarte simplă sub vestimintele sale sacerdotale. Am vizitat apoi noua catedrală română. Pretutindenea schele, dăr pictorii și-au terminat apröpe lucrarea; biserică va fi dată cultului probabil în cursul tómnăi«.

Autorul termină amintind pe scurt de serbările și expoziția Sașilor.

»O pasere, care își spurcă cuibul«.

Sub titlul de mai sus am vesteđit în nrul 180 al țiarului nostru fapta necuialificabilă a preotului gr. cat. român din Beznea, Ioan Clintoc, care în fôia maghiară din Oradea »Tiszántul« și-a ponegrit pe proprii săi credincioși și a insultat clerul bisericei surorî gr. or.

Părintele Clintoc ne adresăză acum o scrisóre, cerënd să dăm loc unei »rectificări« a d-sale.

Nu putem publica întréga »rectificare« a părintelui Clintoc, extragem însă toate punctele principale ale ei:

- 1) D-l Clintoc spune că prin acel articol »n'a avut intențiunea a micșora majestatea religiunei nóstre séu a calomnia confesiunea confrăților noștri gr. orientali«.
- 2) Păcatul, ce i-se pôte împuta, dice d-l C., ar fi că a publicat acel articol într'o fôie maghiară. Acesta însă a făcut'o, fiind acea o fôie mai tolerantă (?) față de cauzele nóstre și — dice el — e »o fôie provincială, ce o celim noi și așa m'am reținut să scriu într'o fôie cu un cerc mai estins... despre unele lucruri ce se referesc numai la o parte mai neînsemnată a poporului nostru de pe valea Crișului«.
- 3) Părintele Cl. a cetit în foile române articole mai exagerate și mai fulminante contra datinelor rele ale ritului nostru — și s'au trecut vederea, pe când el este caracterizat de perfid și trădător de neam.
- 4) Păr. Clintoc spune că a scris cu »bună intențiune«, cu gândul de a îndrepta și a atrage atențiunea superiorilor, »pentru-că trăim timpuri grele și trebuie să ne ocupăm de poporul nostru și în afară de biserică, decât e vorba să nu-l pierdem.«
- 5) Mai departe ne mai spune, că soția d-sale e ungorică, care înainte cu 3 ani nu scia nimic românește, ér acum ne învită să mergem la Beznea, să vedem că astăzi soția d-sale scie românește și fețița d-sale dice »Tatăl nostru« românește.

Apoi încheie așa:

»Rog dără țiarele române, cari au luat notiță despre acest articol al meu, să fie convinse că, când l'am publicat, n'am fost condus nici de o »indolinență« séu de »decadență« față de religiunea mea, ce o propagez cu consciința curată între credincioșii mei, și nici de o ură față de frații greco-orientali, cu cari am fost și voiți fi în cea mai bună armonie. Ce am scris, am scris bona fide, ca uniți în cugete, uniți în simțiri, să conlucrăm din răspuneri la deșteptarea și prosperarea neamului nostru. Regret dără, decât cineva procedura mea o explică sinistru. Increditez însă pe orî-cine, că tot-deuna voiți fi consciu misiunei mele atât ca preot, cât și ca român.«

Poporul român, la al cărui altar slujesce părintele Clintoc a fost grav insultat prin articolul din »Tiszántul«. Asupra acestui punct nu mai începe discuție. Scu-

zele cu »buna intențiune« și »buna credință« etc. nu pot vindeca rana, ce a cauzat'o dănsul prind condeul séu veninos. Singurul lucru, ce pôte să-l facă de-acum înainte, este să-și ispășescă marea greșală, ținându-se de promisiunea cu care își încheie rectificarea. Să fie conscienc de mișunea sa de preot și de Român.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 8 Septembrie. Francisc Kossuth publică în fruntea țiarului »Magyarország« un articol în cestiunea votului universal. El dice, că reforma electorală în Ungaria se va puté face numai după-ce se vor restabili stările constituționale și parlamentare. Dăr și atunci votul universal, trebuie înființat așa încât prin acesta să nu se primejduescă caracterul național maghiar al statului. Cei-ce vréu drepturi, trebuie să fie buni patrioți maghiari și să nu atace patria. Acesta a fost și ideia tată-séu. În Ungaria toate partidele politice, cari vréu să se valideze, trebuie să conștea din patrioți. Acesta dice Kossuth, că o spune nu numai socialiștilor, ci și naționalităților. Ideia de stat maghiar independent nu atacă limba maternă, religia și obiceiurile nimérui, dăr pretinde, ca Șvabii să fie Șvabi maghiari, Slovaci Slovaci maghiari, Valachii Valachi maghiari. Toți trebuie să recunoscă, că statul acesta trebuie să aibă o limbă a sa, pe care s'o învețe. Cel ce vrea să se bucure de drepturi, să fie și patriot.

Budapesta, 8 Septembrie. Ministrul președinte Fejervary plécă ađi la Viena și Duminecă va fi primit în audiență de Maj. Sa. — Căpitanul orașului a luat spre sciință petiția alianței muncitorilor din Budapesta, prin care cer voie, ca în ziua de 15 Septembrie să meargă în corpore înainte dietei și prin o delegație să dea o adresă președintelui camerei.

Petersburg, 8 Septembrie. Din incidental încheierii păcii s'a ținut în Peterhof un serviciu divin de mulțumită, la care au asistat Țarul, Țarina, regina Greciei, marii duci și marile ducese, precum și demnitarii curții.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie Wällischhof,
stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.
Arangiament modern (pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electrisare gimnastică suedă etc.)
Prețuri moderate.
Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului
Dr. Marius Sturza

Cafeaua
»Kathreiner«
nar trebui să lipsească, dela pregătirea cafelei zilnice, din nici o bucatărie.
Să se ceară numai în pachete originale cu numele »KATHREINER«.

A V I S !

Institutul de credit și economii „CĂMPIANA“ cu sediul în Mociu, la 1-a August a. c. și-a început activitatea.

Domnii acționari sunt rugați a-și achita rata a 4-a de 10% din prețul acțiunilor.

Achitarea întreg restului de preț al acțiunilor ar fi binevenită.

Direcțiunea

A V I S !

Un tânăr român capace a conduce o cancelarie notarială, pre lângă condițiuni favorabile, află aplicare imediată în cancelaria subscrișului.

Benic, (Benedek) 5 Sept. 1905.

per Tövis, Aron Bētēni, (com. Albei-inf.) notar cercual. (1848) 2—5

Csödttömög eladás.

Alólirott csödttömög gondnok a csöd választmány elhatározása alapján ezenel közhírre teszi, hogy a Flegler József brassói droguista csödttömögéhez tartozó vagyontárgyak: gyógyfüvek, pipere cikkek és egyéb droguista áruk és bolti felszerelések ajánlati versenytárgyalás útján eladtnak.

Eladás tárgyát képezik az 1905. évi június 2-án és következő napjain felvett csödlettár 1—24—271374 t. sz. a. felvett vagyontárgyak 5062 K 23 fill. becserkében, 9337 K 31 fill. beszerzési árban.

Megjegyeztetik, hogy a leltár 311, 314, 317, 321. 645, 893—903, 908, 910—926, 929, 930, 933, 934, 958—941, 943, 944, 946, 950, 952—954. sorsz. a. beletározott mérgek és mérges anyagok, csak olyan egyéneknek fog eladni, mint concessionált droguistának és gyógyszerészeknek, kik azoknak árusítására jogosítvánnyal bírnak.

A választmány a leltározott ingók minősége, mennyisége és a tételek helyességeért nem szavatol.

Felhivatnak ennél fogva venni szándékozók, hogy írásbeli zárt ajánlataikat a vételárnak számokkal és betűkkel való megjelölése mellett 1905 évi Szeptember hó 15-dik napjának déli 11 óráig alólirott tömög gondnok irodájában (Brassó, Iskola-utca 8. sz.) nyujtsák be.

Ajánlattevők kötelesek ajánlataik mellé a megajánlott vételárnak 10% -át készpénzben bánatpénzül csatolni.

A csöd választmány az ajánlatok fölött 1905. évi szeptember 16-án délután 3 órakor fog határozni és köteles azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatott, a hiányzó vételarat bánatpénze elvesztésének terhe alatt azonnal a tömög gondnok kezéhez befizetni, a tárgyakat átvenni és 8 napon belül elszállítani.

A többi ajánlattevő bánatpénzét azonnal tömög gondnoktól átveheti.

A csöd választmány fenntartja magának a jogot valamennyi ajánlatot visszautasítani.

A vételi illetéket a vevő köteles viselni.

Közelebbi felvilágosítást az érdeklődőknek a tömög gondnok ad.

Brassóban, a csöd választmányának 1905. évi augusztus 31-én tartott üléséből.

Lengeru János, tömög gondnok ügyvéd.

Sz. 3943—1905.

Pályázati hirdetmény.

Fogaras vármegyének alsó-árpási járásban előléptetés folytán megüresedett egyesítve volt alsó-visti 13.436 lélekszámmal és a szkoréi 10.213 lélekszámmal bíró körorvosi állásra ezenel pályázatot hirdetek és az ezen állásokat elnyerni óhajtókat felhivom, hogy az 1876 évi XIV t. c. 143 §-ában illetve az 1883 évi I. t. c. 9 §-ában előirt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi szeptember hó 19-ig délut 1 óráig hivatalomhoz annál inkább benyujtsák, mert később érkező folyamodványok nem lesznek tekintetbe véve.

A választás 1905 évi szeptemb. hó 20 án d. e. 10 órakor fog az alsó-árpási járás főszolgabírói hivatalban megtartatni.

A körorvosi székhely az alsó-visti állásra Alsó-vist és a szkoréi állásra ideiglenesen Alsó-Árpás lesz. Javadalmazás 1600—1600 kor. évi fizetés 400—400 kor. utiátalány, és 400—400 kor. lakbér, mely összeg az állampénztárból utólagosan fizettetik, továbbá a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Köteles azonban a körorvos a községeket havonként kétszer rendszeren látogatni és a vagyontalan beteget ingyen gyógykezelné.

Ha pályázatok hiányában esetleg csak az egyik körorvosi állás lesz betölthető, akkor az egyik körben megválasztot körorvos köteles ideiglenesen a másik körben a körorvosi teendőket elvégezni 2400 korona fizetés, 800 korona utiátalányának és 800 kor. lakbér élvezése mellett, mely esetben egyelőre a körorvosnak székhelye Alsó-Árpás lesz.

A román nyelvnek tudása feltétlenül megkívántatik.

A megválasztott körorvos köteles állását 8 nap alatt elfoglalni.

Alsó-Árpás, 1905 évi szeptember hó 4-én.

Urdea, főszolgabíró.

2—3.

Se primesc în cost

2 studenți la Dómna văduvă Luise Linz, Têrgul Cailor nr. 30.

Se caută 1 culegător-tipograf

harnic, care să știe și conducerea mașinelor simple de tipar; salar convenabil. Asemenea și un **invetăcel** cu 2 clase gimn. ori reale.

Oferte a se trimite la Tipografia „Minerva“ în Orăștie (Szászváros).

Ciasonice veritabile Tula-Roscopf-

Anker-Remont. acoperite duplu cu trei capace tari de tula, aparat Roskopf-Anker numai fl. 5.

Capacurile acestor ciasonice sunt fin emailate, cu diferite chipuri de vânătoare și Sport artistic executate. Aparatul este „Präzisions-Roskopf-Anker, care umblă 36 ore. La fie-care ciasonic se află revers de garanție pe doi ani.

Lanț potrivit la ciasonic de tula séu de aur doublé, lanț pentru ofiteri bucată fl. 1.50.

Trimiterea numai cu rambursă. Schimbul permis.

JOSEF SFIERING. Wien. I. Postgasse 2/21.

O domnișoră

română, n. în România, caută loc lângă copiii de 5 până la 7 ani. Vorbește limba germană și ceva franceză. A fost în asemenea loc în Viena pentru limba germană. Reflectanții să se adreseze direct **O. de Janosz** Oradea-mare (Nagyvarad) Uri-uteza 2. sz.

In cancelaria subscrișului găsește aplicare cu 1 Octomvrie a. c. un **candidat de avocat** român, cu praxă bună și pre un timp mai îndelungat. — Condițiunile după invoice. **Dr. V. Pahone, avocat.** 1—3, 1852. Beszterceze.

ȘCOLA privată de musică KAISER

concesionată.

WIENA 7, 8 și 11 Bezirk. — Anul scolar al 32-lea.

Școlă pentru toate ramurile de musică vocală incl. Opere și Operete. Anual 370 frecvențanți interni și streinătate. Curs pentru examene de stat (October, April) Curs feriat (Iulie, Septemvrie). 126 candidați din școlă au depus examenul de stat, o parte cu distincțiune. Cursuri pentru artiști. Cursuri speciale pentru profesori de pian. Curs pentru dirigenți de musică. Candidaților li se oferă ocașia a dirigia. Secție pentru instrucție teoretică pe cale de corespondență. Reprezențații cu cor mixt, orchestră, concerte, Operă și Operete. Puteri didactice principale *Friedrich Materna*, cântăreță c. r. cameră, *Rosa Streilmann*, *Franz Ondricek*, *Dr. M. Dietz*, docent la univ. și membru al comis. de examinare de stat. *M. Jentsch*, *Ludw. Kaiser*, *Wilh. Prautner*, Director *R. Kaiser* etc.

Prospecte și informații se dau de cancelarie: **VIEN, VII/1 Zieglergasse 29.**

Conspect al familiilor de încredere, care primesc școlarii cu pension.

Prinul stabiliment de văștorie artistică cu abur și spăătorie chimică. **FABRICA. Str. nășipului Nr. 1/a.** Biroul principal str. Hirscher Nr. 3. (Viș-avis de sala de concert). Se recomandă pentru vășpit *Garde-robe de dame*, bărbați, întregi ori desfăcute, asemenea și pentru curățit. Cu totă stima: **W. Körner.** 32—100 (1830)

Ciocoladă de Tannin a lui SZTRAKA, are cel mai bun efect în contra diarei, atât la copil cât și la adulți. O bucată costă 40 filleri. Se află de vândare în toate farmaciile

Săpun SCHICHT Marca: Cerbu séu Cheia Săpunul cel mai bun și cu spor, prin urmare și cel mai ieftin. Nu conține ingrediente streine vătămătoare. **Se capătă pretutinden!** La cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun să fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

Cruce séu stea duplă electro-magnetică Patent Nr. 86967. Nu e crucea lui Volta. Vindecă și invioreză. Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa. Nu e mijloc secret. pe lângă garanție. se da împrejurării, că le vechi de 20 ani. Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țuituri de ureche, bătaie de inimă, sgărciri de inimă, asmă, așul greu, sgărciri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoală la mână și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să ăse confunde cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă îndecsebi **Prețul aparatului mare e 6 cor.** Pretul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morbură, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. Expediție din centru și local de vândare pentru țără i streinătate etc. **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. Strada VADÁSZ 42 A./E.** colțui strada Kálmán.